

מתיקות ועריבות התורה

סיפורים משלים ואגדות לשולחן שבת

לברים - תשלעה לאב

ייקוב הדין את ההר...

בר בר חנן שילך ויחזיר להם את החליפות, אמר רבה בר בר חנן "וכי כך הוא דין תורה?" אמר לו רב "כתוב במשלי [ב', כ'] 'למען תלך בדרך טובים'" מיד הלך והחזיר להם את החליפות. המשיכו אותם פועלים ואמרו לרב "אנו עבדנו כל היום קשה ואנו אנשים עניים ואין לנו מה לאכול". אמר רב לרבה בר בר חנן שישלם להם את שכרם המלא. שאל את רב "וכי כך הוא הדין, הרי לא השלימו את עבודתם?" אמר לו רב "נאמר בהמשך הפסוק 'וארחות צדיקים תשמור'". הרי לנו שמצד הדין צודק היה רבה בר בר חנן, ואם לא היה רוצה להחזיר את החליפות ולשלם להם שכר הרי שלא היו באים אליו בטענות כלל. אלא שהוא החליט לא רק שהוא יהיה אדם טוב ["למען תלך בדרך טובים"] אלא הוא יהיה בדרגה יותר גבוהה של צדיק ["וארחות צדיקים תשמור"].

כתב הרבי מסלנט זצ"ל - שם בעולם הבא ה'חושן משפט' הוא נרחב יותר מה'חושן משפט' שיש לנו בעולם הזה, מפני שבעולם הבא דנים את האדם גם על הדברים שהיה צריך לעשות לפני משורת הדין ולפי הכרתו לא כמו בעולם הזה...

ואכן פעמים רבות צריך האדם להגדיל ראש ולהפעיל שיקול דעת והגיון בריא, נכון שמצד הדין הוא צודק אך השאלה מה אבא שבשמים היה רוצה ומצפה ממך שתעשה, ואת זה צריך לבצע. אך כאשר האדם אומר ייקוב הדין את ההר, אין הוא מוכן לזוז מלימטר אחד מדעתו הרחבה... הרי שבכך נגרמים עוד מחלוקות וסכסוכים, בו בזמן שאם היה מפעיל מעט שיקול דעת נכון ואמיתי, כל הצער ועוגמת הנפש אשר מגיעה לאחר מכן הייתה נחסכת...

ופעמים רבות מרוב שהאדם קשור כל כך אל ממונו, הוא חושד על כל אחד שבא עמו במגע - שמא הוא חס ושלום רוצה לקחת ממנו את כספו השייך לו.

יוצא שכאשר מחפשים את רצונו יתברך, לא מחפשים רק את מה שכתוב בשו"ע. ולא מקיימים רק את מה שמוכרחים לעשות, מחפשים לעשות את מה שאבא אוהב...

יהי רצון שנזכה לגאולת עולמים ותיגלה ותיראה עלינו מהרה מלכותו של ה' יתברך...

שבת שלום ומבורך!!!

ניתן להאזין לשיחותיו של הרב גדעון ראובן ב"קול הלשון" 03-6171111 (ע"י זיהוי קולי)

הספר

"מתיקות ועריבות התורה"

א' אלושה אלושי גויה ולוזניץ.

סיפורים, פסקה ולוסי וניק לוי...

נואת הרב גדעון ראובן שליט"א

אפרטיק - 052-7151420

עם פנימי ה"אור החיים"
הקדושי!
וקונטרס "בזכות נשים צדקניות"

שיחותיו של הרב גדעון ראובן מתקיימות א"פ:

בימי שני - בין מנחה לערבית. בבית"כ "תפארת בחורים" רח' יאנוש קורצ'ק 5 קריית יובל. ותפילת מנחה 20 נק' אפי פסקיפא.
בימי רביעי - בשעה 20:00 בבית משי' צו"צ שחר, רח' באל 5 קריית משה.

פניני "אור החיים" הקדוש

לד' חיים בן עטר זיע"א

רבנו ופירש את המצוות האמורות בארבעת הספרים הקודמים, הם מפי משה רבנו ומעצמו אמר אותם. ורק לאחר שחזר ופירש לעם ישראל, ציווה עליו הקב"ה לכתבם במשנה תורה הוא ספר דברים.

וכאן זו הפעם הראשונה בה משה רבנו מוכיח את עם ישראל בפורום לעיני כל, זה מה שנאמר בפסוק "אל כל ישראל". אך ודאי שהיה מוכיח משה רבנו את עם ישראל כל אחד בפני עצמו שלא לעיני כולם.

הרי לנו יסודו לחיים, כאשר אדם רוצה להוכיח את הזולת צריך לדעת מתי וכיצד יכול הוא להוכיח לעיני כל, ומאיך מתי צריך הוא להוכיח אותו בצד, כך דבריו ייפלו על אזניים קשובות...

"אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הידון במדבר" [א', א']

שואל ה"אור החיים" הקדוש – את מה באה התורה למעט כאשר נאמר "אלה הדברים"?

מסביר ה"אור החיים" הקדוש – שכל ספר דברים הם דברי משה עצמו, והם דברי תוכחה ומוסר למי שעובר את פי ה'.

לכן נאמר "אלה הדברים אשר דבר משה" שדווקא אלו הדברים אמר משה רבנו, אך כל הארבעה ספרים הקודמים הם נאמרו מילה במילה מפי הגבורה ולא הוסיף או שינה משה רבנו אפילו אות אחת או שחיסר בה.

הגמ' במסכת מגילה [לא]: אומרת שכל הקללות שבספר דברים, משה רבנו מפי עצמו אמר אותם. וגם מה שחזר משה

פניני האלשיך הקדוש

לד' משה אלשיך זיע"א

מאת הרב אלחנן ראובן שליט"א

עד עולם, על כן כבשו רחמיו את כעסו וגזרה חכמתו להתחיל בביהמ"ק ומבצריו, ואחר כך היחל בהם באופן שבגלל זה קצב להם זמן שבעים שנה שישבו לארץ. זהו מאמר רוח הקודש "היה ה' **כאויב בלע ישראל**" שמה שהיה ה' כאויב עד שבלע ישראל הם עשרת השבטים בגלל שלא היה להם את חורבן הבית שיכפר עליהם קודם, הגם שאחר כך "**בלע כל ארמנותיה שחת מבצריו**" כבר לא הועיל. אך "**וירב בבת יהודה תאניה ואניה**" כלפי שבט יהודה ובנימין אינו כך אלא קודם "וירב" (הרבה להם) "תאניה" ואחר כך "ואניה". וכמו שכתב התרגום "תאניה" הוא אבילות, "ואניה" הוא אנינות. והגם שקודם אדם אונן על מתו ואחר כך אבל, (שכל עוד שלא קברו את המת אדם נקרא אונן, ואחרי שקברו מתחיל האבילות והוא נקרא אבל) ואיך כתוב בפסוק קודם אבילות ואחר כך אנינות? אלא כשבא ה' לפקוד על בת יהודה עוונה קודם התחיל בביהמ"ק שאין בו אנינות אלא מיד שנחרב הוא אבילות זהו "וירב בבת יהודה תאניה" היא האבילות, ואחר כך "ואניה" הרג בישראל שזהו אנינות. וכל זה כדי שלא יהיו אבודים כעשרת השבטים.

"היה ה' כאויב בלע ישראל, בלע כל ארמנותיה שחת מבצריו, וירב בבת יהודה תאניה ואניה"

משל למלך שהיו לו שני בנים וכל אחד היה לו בתים טובים ומשכנות מבטחים, והנה סרח אחד מהם, כעס עליו המלך וגרשו מעליו לאפסי ארץ שלא ישוב עוד, ולא נח רוגזו עד שאחר כך הרס בחמתו גם את הבתים שלו, סרח אחר כך גם השני, אמר אם אני עושה כאשר עשיתי בראשון אאבד שניהם, על כן מה עשה התחיל במשכנותיו וארמנותיו והחריבם, ונח בזה רוב כעסו, וכשבא אחר כך לייסר את בנו ביסוריו שם מועד לגרושו להשיב שבותו. כך היה לה' שני בנים עשרת השבטים, ושבט יהודה ובנימין, (שבימי רחבעם בנו של שלמה המלך נחלקה המלכות ונשאר עם שבט יהודה ובנימין, ועשרת השבטים המליכו עליהם את ירבעם בן נבט, ומאז היו שני מלכויות, וביהמ"ק היה בחלק של שבט יהודה) וכסדרו עשרת השבטים לא פקד ה' עוונם על ביתם אלא קודם פקד עליהם עד שגירשם מאדמתם לאפסי ארץ. וכסדרו שבט יהודה ובנימין אמר אם אפקוד קודם עוונם עליהם - יגורשו גם הם

חלק ב' פנינים במה"ס "זרע שמשון" ו"תולדות שמשון" על - פרקי אבות

לד' שמשון חיים נחמני זיע"א

אותה אישה לשם נוי או לשם ממון זוהי התפארת לאותו אדם. **וכמו שהגמ' בבכורות** [יג]. אומרת שמצוות ייבום קודמת למצוות חליצה, ובראשונה שהיו מתכוונים לשם שמים כך היה צריך לעשות. אך היום שאין מתכוונים לשם מצווה, אמרו חליצה קודמת לייבום. **וכמו שהגמ' ביבמות** [יא]: אומרת אדם שמת ללא בנים והשאיר שתי נשים אחת מהן היא פסולה לכהונה שהייתה לפני כן כבר גרושה, והשנייה כשרה לכהונה, אז כאשר הוא חולץ ממליצים לו לחלוץ לפסולה שבכך הכשרה נפטרת ואין היא נפטלת לכהונה. ואם לא היינו לומדים דברים אלו מסיני, הרי שהסברה הייתה אומרת אחרת שכן אם אותה אישה הכשרה לכהונה מכריזה בפה מלא שלא אכפת לה שיפסול אותה לכהונה, היינו אומרים שאין בעיה בכך, על כך בא התנא באבות ואומר שלא ישפוך אדם מים מבורו בו בזמן שאחרים צריכים לו.

"רבי אומר, איזוהי דרך ישרה שיבור לו האדם, כל שהיא תפארת לעושיה ותפארת לו מן האדם. והוי זהיר במצוה קלה כבחמורה, שאין אתה יודע מתן שכרן של מצות. והוי מחשב הפסד מצוה כנגד שכרה, ושכר עברה כנגד הפסדה. והסתכל בשלשה דברים ואי אתה בא לידי עברה, דע מה למעלה ממך, עין רואה ואזן שומעת, וכל מעשיך בספר נכתבין"

מסביר הרב – רבי הולך כאן לשיטתו שלא ישפוך אדם מים מבורו ואחרים צריכים להם, ואת זה הוא הכניס בדבריו כשאמר "איזו היא דרך ישרה שיבור לו האדם..." וכל אלו הדברים נאמרו מסיני בנוסף לכל זאת כל המוסרים האלו מלמדים אותנו על הדינים וכמו שאם הזדמן לאדם יבמה בשביל או לחלוץ או לייבם ממליצים לאותו אדם לחלוץ שמה יאמרו שנשא את

פאסק בע"כ' ה' בלבוז פבא

שערי הלכה

מאת הרב ינון ראובן שליט"א

לעדן את העור, להשימוש בכל מיני משחות הוא בכלל סיכה האסורה בט' באב, אבל אם מורח המשחה או הקרם כדי לרפאות פצע, מותר דאין זה סיכה של תענוג (וכמו מי שיש לו חטטין בראשו דמותר, שו"ת אול"צ (שם) הגר"ש אלישיב (שם עמ' תפג)).

ג. שימוש בדאורדורנט - כל דבר שהדרך לסוך בו הוא בכלל איסור סיכה, ולכן אסור להשתמש בבושם או דאורדורנט בט' באב אם אינו מזיע וכל כוונתו בזה רק למנוע זיעה, (הגר"ש אלישיב (שם), הגר"ש אויערבאך (ס' שלמי מועד (עמ' תצה'), אולם אם כוונתו להתיז על גופו בושם או דאורדורנט כנגד ריח היוצא מן הזיעה, מותר, ואין זה בכלל סיכה, דלא גרע מסיכה להעביר הזוהמא דשרי (הגר"ש אויערבאך (הליכות שלמה ארחות הלכה עמ' תלב'), חזו"ע (שם עמ' רצה), הגר"מ פיינשטיין (שמעתיא דמשה עמ' תלג') דאין זה תענוג אלא להעביר הזוהמא. ובס' שלמי מועד (עמ' תצה') הוסיף שדוקא כאשר לא ימרח ירגישו אחרים בריח רע היוצא, אך אם לא ירגישו או שנועד רק למנוע זיעה אין להקל בזה.

שאלה - מזה איסור סיכה בתשעה באב?

תשובה -

א. אסור לסוך בט' באב אפי' איבר אחד כמו לסוך אצבעו (וכמו שאסרו ביה"כ בס' תריד' ס' א', משנ"ב (ס' תקנ"ד סק' כט'). וסיכה מקרי בדבר שהדרך לסוך בו כמו בשמן או בחלב. משנ"ב (שם סג' כח'). ולא אסרו אלא סיכה של תענוג אבל מי שיש לו חטטין בראשו ורוצה לסוך לרפואה, סך כדרכו ואינו חושש (שו"ע (שם ס' טו')) ומותר לסוך כדי להעביר הזוהמא שבגופו, אם אינו יכול להעבירו ע"י מים (משנ"ב בבאור"ל (שם ד"ה סיכה) חזו"ע (שם עמ' רצד') וכמו שכ' בשו"ע יו"ד (כה' אבלות ס' שפ"א ס' ב') "סיכה שאינה של תענוג כגון להעביר הזוהמא מותר, ואין צריך לומר משום רפואה כגון מי שיש לו חטטין בראשו" ואבלות ישנה קילא מאבלות חדשה לכן ודאי דשרי בט' באב, ורק סיכה של תענוג אסורה, ולאפוקי מד' המטה יהודה (מובא בבאור"ל) שאסר והוכיח דבריו שהגמ' השוותה דין ט' באב ליוה"כ שאסרו בו כל סיכה. והאחרונים דחוהו).

ב. מריחת קרם - אסור למרוח קרם ידיים או גוף, אם מורחו כדי

מעשה שהיה...

מסופר על חזקיהו המלך שסירב להתחתן הואיל וראה ברוח הקודש שייצאו ממנו בנים שאינם מהוגנים. לבסוף לקח את בתו של ישעיה הנביא, ונולדו לו שני בנים. לקח אותם על כתפיו לחידר, והנה הוא שומע אותם מדברים - שראשו של אבא יפה בשביל להיות מזבח לע"ז--- שמע כך חזקיהו, חזק אותם על הרצפה.

אחד מהם מת במקום, והשני - מנשה נשאר חי. ומסופר עליו שלא הייתה ע"ז בעולם הזה שלא עבד אותה, אך לבסוף חזר בתשובה. באותו זמן המלאכים לא רצו לקבל את תשובתו, והיה צריך הקב"ה לחתור חתירה מתחת כיסא הכבוד בשביל שיוכל לקבל את כל החוזרים בתשובה.

שואל הסבא מקלם - אם ראה חזקיהו שעתידיים לצאת ממנו ילדים שאינם מהוגנים, כיצד לא ראה שמנשה עוד עתיד לחזור בתשובה?

ומסביר שהתשובה היא איננה במסגרת הבריאה הטבעית, חו הסיבה שהתשובה נבראה לפני בריאת העולם, לכן לא היה ניתן להשיגה אפילו ברוח הקודש.

מדרשי חז"ל

"ואצוה את שופטיכם בעת ההיא... ושפטם צדק בין איש ובין אחיו" [א', ט"ו]

בספרי מובא שאמר משה לשופטים - לשעבר הייתם ברשות עצמכם עכשיו הרי אתם משועבדים לציבור.

הגמ' בירושלמי [פאה פ"ח, ה"ו] מספרת שכאשר בקשו למנות את ר' עקיבא להיות גבאי צדקה, אמר ר"ע לגבאים "אלך להתייעץ עם בני ביתי". הלכו אחריו ושמעו שבני ביתו אומרים לו "תקבל על עצמך תפקיד זה, רק בתנאי שאפילו יקללך ויבזו אותך, לא תקפיד על כך".

שכן כך דרכם של אנשים, להקל בכבוד גבאי הצדקה הרודפים אחריהם לבקש מהם כסף.

הלכה למעשה...

מאת הרב מנשה מורנו שליט"א

הגשת החמין בבוקר] או לחילופין רוצה בהם לשבת זו אך יש לו בארון עוד כלים נקיים ממין זה, הרי שאסור לרצחם בשבת, מפני שנמצא טורח בשבת טרחה אשר יכול להניחה למוצאי שבת [חזו"ע שבת ו' עמ' קד', שש"כ פכ"ח ומקורם בתוספתא וע"ע בשעה"צ תקג' אות ד'] ובשבוע זה אף במוצ"ש אסור לרחוץ כלים אלו מפני שנמצא מפנה ליבו מאבלות של ט' באב [שו"ע תקנ"ד, כב' ומשנ"ב סקמ"ג, אור לציון ק"ג עמ' רסו'] והעצה היעוצה כדי שלא יסריחו הכלים, שמיד בגמר הסעודה יסדר את הכלים בכיור [לאחר שפינה את שאריות המזון לאשפה] וייתן על גביהם מים, שלא יתקשו שאריות המאכל, ובמוצאי הצום יקל מעליו שטיפת הכלים [יעוין היטב במשנ"ב שכא' סקכ"א]

באיזה אופן מותר לרחוץ כלים לשבת?

ראשית יש להקפיד להשתמש בכרית ניקוי אשר אינה סופגת את המים, שאים לא כן נמצאת עובר על איסור סוחט ברחיצת הכלים. ואפשר לבדוק [ביום חול] ע"י שמרטיבים את כרית הניקוי, תולים למשך של כחצי דקה, ואח"כ לוחצים על הכרית ואם יוצאים מים, סימן שהיא פסולה לשימוש בשבת, אפילו אם מוצאים על גבי האריזה הכשר של רב מפורסם.

כן יש להקפיד לרחוץ רק את הכלים אשר מתכננים להשתמש בהם בשבת זו. אבל אם אין צריך את הכלים לשבת זו, אפילו רוצה אותם לשבת הבאה [כגון קערת המרק בלילה, או כלי

משכן הבית היהודי

מאת הרב אברהם שהרני שליט"א

כיצד נוצר חשן חיובי בין בני הצוות?

נמצאת הרבנית? עבר לחש בין הנאספים. ההתרגשות אפפה את כולם; הרב מחפש את הרבנית ורוצה להעביר לה את כוס הברכה. הוא דואג לוודא שהרבנית קיבלה את היין של הקידוש. כשראש הישיבה הבחין בהבעת הפליאה על פני הנוכחים, שגם במעמד אדיר שכזה דואג הוא לכך שהרבנית תקבל את כוס היין מהקידוש, נימק בפניהם את מעשיו ואמר להם: "סבורים אתם שמה שאמרו חז"ל (יבמות סב:) 'אוהב את אשתו כגופו ומכבדה יותר מגופו', הוא רק כיבוד לשם מצווה? לא ולא! אלא ללמדנו הוראה למעשה; שעל הבעל מוטלת החובה להיות חדור ברגשי הכרת הטוב כלפי אשתו, ולהרגיש בחוש בעמקי לבבו כי כל מה שיש לו הוא בזכותה, עד שבאופן טבעי מתוך גודל מידת הכרת הטוב הריהו רוחש כבוד לאשתו ומכבד אותה יותר מגופו".

טבעי שיש הבדלים בין בני זוג, שהרי הם זכר ונקבה ולא בני אותו מין, והם באו ממשפחות שונות ולכל אחד מהם סיפור חיים שונה. אבל בזיווג שמצליח אין רצונות מנוגדים אלא שני לבבות הפועמים באחדות ובשיתוף, וזו הזדמנות נפלאה ומנוף לגדול ולהתעלות.

מסופר על ראש ישיבת "באר יעקב", הגאון רבי משה שמואל שפירא זצ"ל, שכאשר הגיע עם אשתו הרבנית לליקווד, כאורח הכבוד בטקס הנחת אבן הפינה לבניין החדש של הישיבה הגדולה בתבל, קידמו את פניו אלפי בני תורה מליקווד ומחוצה לה, כיאה לכבודו של ראש הישיבה. היה זה מחזה מרהיב כאשר לקראת שבת התאספו ושבתו בעיר מאות מבני התורה, שבאו לחלוק כבוד לאורח הדגול מארץ ישראל. בשבת בבוקר נערך קידוש אדיר לכבודה של תורה, והנה לעיני הכול דאג הרב להעביר לרבנית את כוס היין באופן אישי. "היכן

הרב אברהם שהרני שליט"א יו"ר מרכז "בית" - ליוצרי ותגובות 058-7211235

מבט להימים

יוצא שעל האדם להסתכל על הפנימיות של חברו ולא על הייצוגיותו. ואדרבה אנשים אשר הם נראים קטנים, אצל הקב"ה הם נחשבים לאנשים ענקיים אשר כל העולם עומד בזכותם.

ופעמים רבות יכול האדם לראות מישהו מכובד ומתנהג לפי כל כללי הנימוס, בו בזמן שהוא רע מעללים אלא שאינו מראה זאת.

במשך החיים יכול האדם להיתקל באנשים גדולים אך בעיניו הם נראים אנשים קטנים, בשל כך אותו אדם עלול לזלזל בזולתו הגם שהוא אינו מוציא זאת בשפתיו.

כל שכן שמצבו חמור כאשר הוא מזלזל בחברו ברבים ולעיני כל, ובכלל על האדם לדעת לכבד את כל האדם באשר הוא, שהאדם יראה לעיניו וה' יראה ללבב.

נא להימנע מקריאת המודעות בשבת.

"ואלה יעמדו על הברכה" אשר בזכותם עלון זה יוצא לאור:

לרפואה והצלחה:

רות בת סעידה, קרן עיישה בת רוחמה, יוהאן מרדכי בן דניאל מלכה, חיים בן בנייה, שולה חיה בת נדרה, שמואל בן חסיבה וב"ב, סיגל בת מרים, אברהם בן שרה, יפה בת חנה, משה חיים בן מרגו.

לעילוי נשמת:

יוסף דוד בן סעידה, חסיבה בת שמחה, אורי בן נדרה, פנחס אליהו בן צבי גרשון, חיו - חיים בן מרים, אלגרה - אורלט בת שרה, שלום בן אסתר חיון, אורלט שמחה בת שרה, מתתיהו שמעון בן תמר.

ת.ג.צ.ב.ה.

אהוד נתן מור
 טוען רבני, עו"ד (LLM), נוסטריין ומגשר
 התמחות בדיני משפחה

גירושין, כתובה, מנונות, חלוקת רכוש, משמורת ילדים,
 הסכמי נאמן, צוואות וירושות.

טל: 02-9999248 | כתובת: חיים מרינוב 1/12 הר חומה י-ם
 מייל: office@law-mor.com | אתר: law-mor.com

אריאל אלומיניום
 ייצור, סכירת והתקנת רשתות

תיקוני אלומיניום, תיקוני תריסים,
 גביעת שאול, רח' אלקבץ 9
 זכוכית, מנועים, מנועלים, ידיות.

050.333.4331 | 02.6645.999

מספרת - אליהו
 050-9094047 בית וגן 42

פיסטוקס
 רח' הפסגה 37

הפגה הפסגה 10 הפסגה
הפגה ברזיל 2 ברזיל 2

קפה, משקאות, ממתקים, מתנות, לוטו, בלונים, ארטיקים,
 גלידות ועוד..

אליעזרא - אלקטרוניקה
 פאפאני, נגנים, מלחמות ועוד...
 רח' הפסגה 45
 0733134400 053-3188440

אסליז רונזבונים
 טלפון להזמנות:
 02-6424564
 02-6434698
 רח' הפסגה 45

לעילוי נשמת:
 ר' חיים יעקב בן ר' אלתר
 אהרון
 ומלכה ב"ר שלמה.
 ת.ג.צ.ב.ה.

נעלי קרן אור
 נשים לכל הגופות
 רח' הרב שלמה אלקבץ 4
 גבעת שאול.
 058-5777795

דגני מעיין
 דגים טריים וקפואים
 בשדר ועופות
 ידקות קפואים

רחוב הפסגה 10 בית וגן 02-6439131

הפסגה
 רח' קריית משה 11
 טל' למשלוחים: 02-5717813
 כחיים שלישי ורכיזי יום לוקו

להקדשה ותמיכה בהוצאת העלון - 052-715 1420